

*€ - PORADNIK
POWIATU OPATOWSKIEGO*

**JAK ZDOBYWAĆ PIENIĄDZE?
PODSTAWOWE INFORMACJE O ZATRUDNIENIU
I PROWADZENIU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ**

Poradnik przygotowany przez Lokalną Grupę Działania Powiatu Opatowskiego w ramach realizacji zadania publicznego powierzonego przez Zarząd Powiatu Opatowskiego.

Publikacja bezpłatna.

Praca zbiorowa

Autorzy:

Katarzyna Markiewicz – radca prawny, doradca obywatelski

Katarzyna Turbiarz – radca prawny, mediator

Wydawca:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego z siedzibą w Opatowie

ul. Bronisława Ostrowskiego ps. Cichy 1

27 – 500 Opatów

Tel. (15) 868 – 20 – 87

fax. (15) 868 – 20 - 87

e-mail: lgdopatow@o2.pl

<http://www.lgdopatow.pl>

WPROWADZENIE – NIEODPŁATNE PORADY PRAWNE, EDUKACJA PRAWNA

Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna świadczone są zgodnie z ustawą z dnia 05 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U.2024.1534).

Miejsce i godziny świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego
poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Opatowskim:

<u>Opatów Punkt nr 1</u> <u>Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne</u> <u>poradnictwo obywatelskie, nieodpłatna mediacja</u>	<u>Ożarów Punkt nr 2</u> <u>Nieodpłatna pomoc prawna</u>
ul. Sienkiewicza 17	ul. Stodolna 1
Dane do kontaktu: 1.Nr telefonu: 15 868-47-12 lub 797 – 994 – 712 , 2.Adres e-mail: <i>asystent@opatow.pl</i> , 3.E-PUAP: - adres skrzynki: /itob629a04/Skrytka ESP 4.Bezpośrednia rejestracja z możliwości wskazania konkretnego terminu za pomocą strony Ministerstwa Sprawiedliwości https://np.ms.gov.pl/	Dane do kontaktu: 1.Nr telefonu: 15 868-47-12 lub 797 – 994 – 712 , 2.Adres e-mail: <i>asystent@opatow.pl</i> , 3.E-PUAP: - adres skrzynki: /itob629a04/Skrytka ESP 4.Bezpośrednia rejestracja z możliwości wskazania konkretnego terminu za pomocą strony Ministerstwa Sprawiedliwości https://np.ms.gov.pl/
Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego Katarzyna Turbiarz – radca prawny, mediator - dyżur zgodnie z harmonogramem, Szymon Heba – radca prawny, doradca obywatelski, mediator - dyżur zgodnie z harmonogramem,	Starostwo Powiatowe w Opatowie: Ewelina Bielak – adwokat, Patrycja Szczygieł – adwokat, Szymon Heba – radca prawny, Dyżury zgodnie z harmonogramem.
Poniedziałek: 7:30 – 11:30 NPP Wtorek: 7:30 – 11:30 NPP Środa: 7:30 – 12:00 NPO i M. Czwartek: 7:30 – 11:30 NPP Piątek: 10:30 – 14:30 NPP	Poniedziałek: 11:30 – 15:30 Wtorek: 7:30 – 11:30 Środa: 8:00 – 12:00 Czwartek: 9:00 – 13:00 Piątek: 7:30 – 11:30

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- Poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, sądowym, administracyjnym lub sądownoadministracyjnym;
- Wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego;
- Przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym;
- Sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań;
- Nieodpłatną mediację.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje:

- działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób

zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego,

➤ nieodpłatną mediację.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z NIEODPŁATNEJ POMOC PRAWNEJ

KAŻDY, kto znajduje się w sytuacji, w której nie może ponieść kosztów odpłatnej pomocy i złoży takie oświadczenie w punkcie, w którym świadczona jest nieodpłatna pomoc, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie lub nieodpłatna mediacja.

Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Oświadczenie, przechowuje się w warunkach uniemożliwiających dostęp do niego osób trzecich. Administratorem danych osobowych zawartych w oświadczeniu, jest starosta. W celu umożliwienia kontroli prawidłowości udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego starosta przechowuje oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, przez trzy lata od końca roku kalendarzowego, w którym oświadczenie zostało sporządzone.

Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje także osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą (osoba samozatrudniona) niezatrudniającej innych osób w ciągu ostatniego roku. Nieodpłatna pomoc prawna dla samozatrudnionych przedsiębiorców ma charakter pomocy de minimis.

INNE ISTOTNE INFORMACJE

Porady prawne udzielane są w ramach osobistej wizyty osoby uprawnionej w punkcie nieodpłatnego poradnictwa prawnego. Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową lub inne trudności nie są w stanie stawić się osobiście w punkcie porad prawnych pomoc prawna świadczona jest poza siedzibą punktu lub z wykorzystaniem środków komunikowania się na odległość po uprzednim zgłoszeniu w/w faktu pod wskazanym wyżej numerem telefonu oraz złożeniu stosownego oświadczenia.

EDUKACJA PRAWNA

Edukacja prawna stanowi ustawiczny proces prowadzony wobec obywateli bez względu na wiek. W ramach realizacji zadania z zakresu edukacji prawnej prowadzone są zajęcia dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych mające na celu zwiększenie świadomości w zakresie podstawowych praw i obowiązków, profilaktyki oraz zwalczania przestępstw oraz funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Celem edukacji prawnej dzieci i młodzieży jest zapobieganie wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu. W ramach edukacji prawnej prowadzone są wykłady teoretyczne jak również szereg zajęć o charakterze praktycznym.

W ramach nieodpłatnej pomocy prawnej jak również nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jednym z najczęstszych problemów są kwestie związane z zadłużeniami. Przedmiotowy poradnik w swej treści będzie poruszał zagadnienia dotyczące upadłości konsumenckiej i odpowie na wiele podstawowych pytań trapiących osoby rozważające wystąpienie do Sądu z wnioskiem o jej ogłoszenie.

INFORMACJE WSTĘPNE

Zagadnienia związane z podejmowaniem kroków zmierzających do uzyskiwania środków pieniężnych potrzebnych do codziennego funkcjonowania stanowią niekiedy element poradnictwa obywatelskiego i prawnego w ramach punktów zlokalizowanych na terenie Powiatu Opatowskiego.

Z przedmiotowego poradnika osoby zainteresowane uzyskają wiedzę z zakresu zatrudnienia oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

ZATRUDNIENIE – KTO JEST PRACOWNIKIEM?

Zatrudnienie zgodnie z obowiązującymi przepisami wiąże się z koniecznością świadczenia pracy na rzecz innej osoby. Nie każda jednak osoba świadcząca pracę może być nazwana pracownikiem albowiem pracę można świadczyć w oparciu o różne podstawy prawne.

Pracownikiem jest osoba wykonująca pracę w oparciu o umowę o pracę. Pracownik polega ochronie prawnej przewidzianej w przepisach prawa pracy.

Pracownik korzysta z wielu uprawnień uregulowanych w kodeksie pracy tj. limit pracy na pełnym etacie w wymiarze 40 godzin tygodniowo, prawo do urlopu wypoczynkowego, prawo do minimalnego wynagrodzenia, prawo odwołania się do sądu w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy o pracę itp.

UMOWA O PRACĘ, UMOWA O DZIEŁO ORAZ UMOWA ZLECENIA

W przypadku osób świadczących pracę na podstawie innej umowy niż umowa o pracę, a taką jest zazwyczaj umowa o dzieło i umowa zlecenia osoba świadcząca pracę nie może być nazwana pracownikiem a jest zleceniodawcą lub wykonawcą. Co ważne nie korzysta ona z uprawnień wynikających z przepisów prawa pracy. Do takich osób zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu cywilnego.

Umowa o pracę – powinna być zawarta na piśmie. Określa ona m.in. stanowisko pracy, godziny świadczenia pracy oraz wynagrodzenie.

Umowa zlecenia – polega na wykonywaniu określonych czynności. W przypadku świadczenia pracy na podstawie w/w umowy przepisy regulują minimalną stawkę za godzinę.

Umowa o dzieło – związana jest z koniecznością osiągnięcia konkretnego rezultatu jakim jest dzieło.

Ważne!!!

Jeżeli dana osoba wykonuje pracę w stałych godzinach, na bieżąco za określonym wynagrodzeniem i na rzecz konkretnej osoby pod jej kierownictwem powinna być z taką osobą zawarta umowa o pracę. Często zdarza się, że pod pozorną umową zlecenia kryją się wszystkie przesłanki przemawiające za istnieniem stosunku pracy. Takie zachowanie pracodawcy jest niedopuszczalne i stanowi wykroczenie.

ZATRUDNIENIE DZIECI

W polskim systemie prawa do ukończenia 18 roku życia istnieje obowiązek nauki. Zatrudnianie dzieci które nie ukończyły 16 lat jest co do zasady niedopuszczalne. Wyjątek stanowi świadczenie pracy na rzecz pracodawców prowadzących działalność kulturalną, artystyczną, reklamową i sportową. Na powyższe świadczenie pracy dziecko potrzebuje zgody rodzica lub opiekuna.

ZATRUDNIENIE MŁODOCIANYCH

Pracownikiem młodocianym jest osoba która ukończyła 16 lat ale nie ukończyła 18.

Uczniowie szkół branżowych oprócz lekcji szkolnych mają obowiązek tzw. praktyk u pracodawcy. Praktyki te mimo, iż odbywają się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego nie stanowią zatrudnienia a mają na celu naukę zawodu.

Dla pieniędzy młodociany może podejmować tzw. prace lekkie np. porządkowe.

Pracownik młodociany może sam podpisać umowę o pracę bez zgody rodziców czy opiekunów chyba że sprzeciwia się ona jego dobru.

ZATRUDNIENIE OSÓB PEŁNOLETNICH

Osoby które ukończyły 18 rok życia mogą swobodnie zawierać umowy o pracę lub też zakładać działalności gospodarcze.

Przed przystąpieniem do pracy pracodawca wysyła pracownika na swój koszt na badania do lekarza medycyny pracy. Ponadto, pracownik

musi przejść kurs BHP a nadto pracownika należy zapoznać z regulaminem pracy jeżeli u pracodawcy jest zatrudnionych co najmniej 20 osób.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Osoby przedsiębiorcze mogą założyć działalność gospodarczą. Prowadzenie tej działalności wiąże się z ciągłą i zorganizowaną działalnością zarobkową, wykonywaną w imieniu własnym.

W celu rozpoczęcia działalności gospodarczej należy ją zarejestrować. Rejestracja możliwa jest w urzędzie miasta lub gminy bądź przez Internet.

Przedsiębiorcy sami opłacają za siebie składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne a także podatki.

Osoba która dopiero zaczyna prowadzić działalność gospodarczą może skorzystać z tzw. ulgi na start która polega na zwolnieniu z obowiązku składek na ubezpieczenie społeczne przez 6 miesięcy a następnie przedsiębiorcy mogą przez 2 lata mogą płacić składki w niższej wysokości.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi wówczas 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zastanawiając się nad rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej warto udać się do biura księgowego lub doradcy podatkowego w celu ustalenia najkorzystniejszego sposobu opodatkowania.

PODSUMOWANIE:

Przedmiotowy poradnik zawiera podstawowe zagadnienia związane z zatrudnieniem oraz działalnością gospodarczą. Każdy stan faktyczny przedstawiony podczas porady prawnej czy też obywatelskiej jest inny i wymaga indywidualnego podejścia do problemu.

Wobec powyższego w razie pytań i wątpliwości zapraszamy do zapisu osób uprawnionych na porady świadczone w ramach systemu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Opatowskiego.